

[Fuglsang.]

mod Tanken om Ekspropriation; dog undtager man, som det ærede Medlem Hr. Carl Petersen allerede har omtalt, fra denne Modvilje mod Ekspropriation netop Husmændene. Netop over for Husmændene opstiller man ganske særlige Krav i Henseende til deres Kvalifikationer og Evner. Jeg tænker bl. a. paa et konkret Eksempel, som var meget omtalt i Efteraaret, hvor en stor fynsk Proprietærgaard, Dalumgaard, havde flere Hundrede Tdr. Korn staaende paa Marken, hvor de raadnede i Efteraarsregnen, uden at man var i Stand til at gribe ind og ekspropriere, for at bruge dette Ord, hans Jord, overlade den til Mennesker, som vilde være i Stand til at faa noget ud af den. Men naar den højtærede Landbrugsminister viderefører Tanken om Ekspropriation af Jord til, at hvis dette gennemføres, vil det ogsaa kunne ramme andre Erhvervsgrøene, det vil kunne føre til Ekspropriation af Haandværkeres og andres Redskaber, saa vil jeg hertil sige, at man kan selvfølgelig ikke direkte sammenligne Jorden med andre Redskaber og Produktionsmidler. Jorden er noget, som findes i begrænset Omfang, og de, der nu engang er i Besiddelse af et Stykke af Danmarks Jord, besidder derigennem en vis Monopolstilling. Der findes et Jordmonopol, og i det Omfang, dette Monopol omfatter i flere Tilfælde Tusindvis af Tønder Land, ønsker vi at bryde det. Vi ønsker at overtage et større eller mindre Stykke og uddele det til andre, mindre heldige Mennesker. Saaledes ønsker vi for øvrigt ogsaa paa andre Omraader at bryde Monopoler, hvad enten det drejer sig om Cementfabrikker, Sukkerfabrikker, eller hvad man nu har af den Slags Ting.

Man vender sig mod de Forslag, der er stillet om, at naar der afleveres Jord til Jordlovsudvalget, skal det ske til Vurderingspriser, som fastsættes af et Vurderingsnævn, og over for Forslaget om tvungen Salg til Vurderingspriser stiller man det almindelige Ønske om at bevare Landmændenes Frihed til selv at bestemme deres Priser. Hertil vil jeg for det første sige, at der er i og for sig noget ganske rimeligt i at overtage Jorden til Vurderingspriser og som Grundlag for disse Vurderingspriser bruge de Priser, der ansættes til Skattevæsenet, bl. a. for det første fordi eventuelle Skatter af det Stykke Jord, det drejer sig om, vil være at betale efter denne skattemæssige Vurdering, og naar man for det

andet paa dette Omraade stiller Frihed og Tvang over for hinanden, kan man spørge: Paa hvilket Omraade finder der i Øjeblikket fri Prisdannelse Sted? Den findes i hvert Fald ikke for ret omfattende Arbejdersgrupper og i stort Omfang heller ikke, hvor det drejer sig om Landbrugets øvrige Priser.

Vedrørende det Forslag, som fra socialdemokratisk, radikal og vor Side er stillet om procentvis Afstaaelse af Jord, bruger den højtærede Landbrugsminister Udtrykket „Lemlæstelse“, ganske vist i Gaaseøjne. Jeg vil dog hertil sige, at de Radikale i deres Forslag til § 8 b, Stk. 4, udtrykkeligt hævder, at Jordlovsudvalget skal tage tilbørligt Hensyn til Restejendommens Udseende og dens Mulighed for at bestaa, og jeg er ganske klar over, at Jordlovsudvalget bestaar af saare fornuftige Mennesker, som vil forstaa at tage Hensyn til denne Bestemmelse og ikke vil skride til Ødelæggelse, Lemlæstelse af nogen Ejendom. I øvrigt vil jeg endnu en Gang, naar det drejer sig om Jordlovsudvalget, gerne spørge, hvorfor vi som det Parti, vi nu engang er, ikke er repræsenteret i dette vigtige Udvalg.

Man vender sig i nogen Grad mod Tanken om en forceret Udstykning i Øjeblikket under Henvisning til Vanskelighederne ved at faa opført de nødvendige Bygninger; men netop derfor mener jeg, at i hvert Fald ved Fremskaffelse af Tillægsjord kan man i Øjeblikket gøre en stor Indsats. Her vil jo Byggematerialesituationen ikke spille den hindrende Rolle, som den vil spille i mange andre Tilfælde. Det er netop bl. a. ogsaa denne Byggesituation, der er Baggrund for mit Forslag om at yde samme Støtte til Oprettelsen af Andelsbrug som til selvstændige Brug. Netop i de Tilfælde, hvor det drejer sig om Jord overtaget fra Tyskere, Landssvigere o. l., store, samlede Arealer, vil Byggematerialesituationen i Øjeblikket være hindrende for en øjeblikkelig Udstykning, hvorimod der findes gode Forudsætninger for at drive disse Arealer paa en eller anden Andelsbasis. Jeg skal ikke her udtale mig om Formerne; der kan være adskillige, og netop i vort Naboland Sverige diskuterer man forskellige Former.

Der henvises til, at dansk Landbrug har sine Former, sine Traditioner, som man ikke bør bryde. Nej, jeg ønsker ikke at bryde nogen Traditioner med Magt, men man maa dog huske paa, at Traditioner trods alt ikke varer evigt. Da den Andels-